

2012-08-16
Nr. R1-1027

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Valstybės biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38 / Vasario 16-osios g. 2, LT-01104 Vilnius, tel. (8 706) 64 715,
faks (8 706) 64 820, el. p. info@emmi.lt, <http://www.emmi.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės
komisijai

2012-08-16 Nr. (11.2-13)3-3026
I 2012-07-27 Nr. R2-1794

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Ministerija), išnagrinėjusi Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija) parengtą ir 2012 m. liepos 27 d. raštu Nr. R2-1794 pateiktą derinti nutarimo „Dėl Suskystintų gamtinių dujų terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei eksploatavimo sąnaudoms ar jų daliai kompensuoti skirtų lėšų administravimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas), pagal kompetenciją teikia žemiau išdėstytas pastabas, pasiūlymus ir paaiškinimus.

Atsižvelgiant į 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinančios Direktyvą 2003/55/EB, preambulės 43 punkte numatytą siekį pagrįstomis kainomis aprūpinti vartotojus nustatytos kokybės gamtinėmis dujomis ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo (Žin., 2000, Nr. 89-2743; 2011, Nr. 87-4186) 3 straipsnio 5 punkte įtvirtintu gamtinių dujų kainos ekonominio pagrįstumo principu, bet kokio gamtinių dujų kainodaros sprendimai, įskaitant gamtinių dujų kainą sudarančių sąnaudų vertinimą, kainos nustatymą ir surinktų lėšų administravimą, turi būti priimti vadovaujantis efektyvumo, ekonominio pagrįstumo, sąnaudų mažinimo ir finansinės naštos vartotojams proporcingumo kriterijais.

Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje numatyta galimybė suskystintų gamtinių dujų (toliau – SGD) terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei eksploatavimo sąnaudas ar jų dalį įtraukti į gamtinių dujų perdavimo paslaugos kainą. Tokiu būdu siekiama užtikrinti efektyvų SGD terminalo projekto finansavimą, kaip įmanoma sumažinant SGD terminalo projekto įgyvendinimo bendrovės ir SGD terminalo operatoriaus apyvartinių lėšų trūkumą, o tuo pačiu – ir poreikį naudoti skolintas lėšas, kurioms taikomos palūkanos tiesiogiai didins SGD terminalo projekto įgyvendinimo sąnaudas ir jų sąlygojamą finansinę naštą gamtinių dujų vartotojams.

Ministerijos nuomone, SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei eksploatavimo sąnaudų ar jų dalies įtraukimo į gamtinių dujų perdavimo paslaugos kainą atveju, SGD terminalo projekto finansavimas gamtinių dujų vartotojų mokesčiais už gamtinių dujų transportavimo paslaugą turėtų užtikrinti kaip įmanomą efektyvesnį SGD terminalo projektui skirtų lėšų surinkimą, jų administravimą ir perdavimą projekto įgyvendinimo bendrovei ar SGD

terminalo operatoriui, siekiant užtikrinti tikslingą jų panaudojimą SGD terminalo projekto reikmėms, reikiamu metu.

Nutarimo projektu siūlomo patvirtinti Suskystintų gamtinių dujų terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo bei eksploatavimo sąnaudoms ar jų daliai kompensuoti skirtų lėšų administravimo tvarkos aprašo projekto (toliau – Aprašo projektas) 11 punkte numatyta SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo sąnaudų kompensavimo SGD projekto įgyvendinimo bendrovei tvarka aukščiau aptartus tikslus užtikrina tik iš dalies.

Pirma, Aprašo projekto 11.1 punkte numatyta, kad perdavimo sistemos operatorius (toliau – PSO) surinktas SGD terminalo projektui finansuoti skirtas lėšas išmoka SGD terminalo projekto įgyvendinimo bendrovei, tik gavęs atitinkamą Komisijos nurodymą, kurį Komisija teikia tik tuo atveju, kai SGD terminalo projekto įgyvendinimo bendrovė pagrindžia faktiškai atliktas investicijas į SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimą, t.y. – per gamtinių dujų perdavimo paslaugos kainą surinktas SGD terminalo projektui finansuoti skirtas lėšas Komisija siūlo išmokėti ne pagal tokių lėšų poreikį investicijoms, bet jau faktiškai atlikus investicijas.

Norėtume atkreipti Komisijos dėmesį į tai, kad siūlomas SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo sąnaudų kompensavimo mechanizmas neišvengiamai didins skolintų lėšų poreikį SGD terminalo projektui įgyvendinti bei tuo pačiu didins mokestinę gamtinių dujų vartotojų naštą, kadangi SGD projekto įgyvendinimo bendrovė bus priversta apyvartinių lėšų trūkumą kompensuoti skolintomis lėšomis, už kurias mokamos palūkanos ženkliai padidins SGD terminalo projekto sąnaudas bei kurias turės kompensuoti vartotojai.

Įvertinus trumpą SGD terminalo projekto įgyvendinimo terminą ir intensyvių darbų bei jiems reikalingų kritinių investicijų grafiką bei siekiant minimalios mokestinės naštos gamtinių dujų vartotojams, siūlomas SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo sąnaudų kompensavimo mechanizmas galėtų (turėtų) būti žymiai lankstesnis, numatant sąnaudų dažnesnį kompensavimą, pvz.: kas mėnesį ar ketvirtį. Aprašo projekto 11.1 punkte siūlomas SGD terminalo investicinių sąnaudų kompensavimo teisinio reguliavimo mechanizmas galėtų būti analogiškas Aprašo 12 punkte, taikytiname SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties eksploatavimo sąnaudoms kompensuoti, mechanizmui.

Antra, taikant Aprašo projekto 11.1 punkte siūlomą teisinio reguliavimo mechanizmą, SGD terminalo projektui skirtų lėšų kompensavimas taptų įmanomas tik tuo atveju, kai SGD terminalo projekto įgyvendinimo bendrovės atliktas investicijas patvirtintų Ministerija ir Komisija. Atkreipiame dėmesį į tai, kad Ministerija per SGD terminalo projekto įgyvendinimo bendrovės organus dalyvauja, priimant esminius SGD terminalo projekto sprendimus, todėl papildomų administracinių procedūrų sukūrimas yra perteklinis ir neatitinka LR Vyriausybės patvirtintos Geresnio reglamentavimo programos. Tuo tarpu Komisija, bet kuriuo atveju, įvertins SGD terminalo projekto įgyvendinimo bendrovės planuojamas ir faktiškai atliktas investicijas teisės aktų nustatyta tvarka, tvirtindama gamtinių dujų perdavimo paslaugos kainos viršutinę ribą ir ją perskaičiuodama. Atsižvelgiant į tai, numatytas investicijų derinimas sąlygotą papildomą administracinę naštą, o tokie procedūriniai reikalavimai nesukurtų jokios pridėtinės vertės SGD terminalo projekto finansavimo ar projektui skirtų lėšų administravimo efektyvumo ir skaidrumo atžvilgiu.

Atkreipiame dėmesį į tai, kad Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje įstatymų leidėjas įtvirtino perdavimo sistemos operatoriaus tiesioginę pareigą administruoti per gamtinių dujų perdavimo paslaugos kainą surenkamas SGD terminalui finansuoti skirtas lėšas. Todėl perdavimo sistemos operatoriaus patirtos SGD terminalo projektui finansuoti skirtų lėšų administravimo sąnaudos laikytinos nesusijusiomis su

SGD terminalo projekto sąnaudomis. Aprašo projekte tokios sąnaudos turėtų būti aiškiai atskirtos nuo SGD terminalo projektui skirtų lėšų ir jų administravimo.

Įvertinus aukščiau išdėstytas pastabas ir paaiškinimus, siūlome:

1. Išbraukti Aprašo projekto 4.3 punktą patikslinti 13 punktą, atsisakant nuostatų, leidžiančių SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimui skirtomis lėšomis, surinktomis per gamtinių dujų perdavimo kainą, dengti gamtinių dujų perdavimo sistemos operatoriaus patiriamas tokių lėšų administravimo sąnaudas.

2. Iš esmės peržiūrėti Aprašo projekto 11.1 punkte siūlomą teisinio reguliavimo mechanizmą ir numatyti, kad perdavimo sistemos operatorius išmoka SGD terminalo projekto įgyvendinimo bendrovei 1/12 Komisijos ataskaitiniams kalendoriniams metams patvirtintos investicijų į SGD terminalo projekto, jo infrastruktūros ir jungties įrengimą sumos;

3. Aprašo projekto 11.2 punkte numatyti, kad perdavimo sistemos operatorius išmoka Aprašo projekto 11.1 punkte nurodytas lėšas SGD terminalo projekto įgyvendinimo bendrovei ne vėliau kaip iki paskutinės kiekvieno einamojo mėnesio dienos;

4. Aprašo projektą papildyti nauju 11.4 punktu ir jame numatyti kitiems ataskaitiniams metams tvirtinamų SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo investicijų peržiūrėjimo teisinį mechanizmą, atsižvelgiant į SGD terminalo projekto įgyvendinimo bendrovės faktiškai atliktas investicijas per einamuosius metus;

5. Aprašo projektą galimai papildyti nauju 11.5 punktu ir jame nustatyti įpareigojimus SGD terminalo projekto įgyvendinimo bendrovei dėl periodinių ataskaitų apie faktiškai atliktas investicijas į SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimą teikimo Komisijai.

Energetikos viceministras

Žygimantas Vaičiūnas

ORIGINALAS NEBUS SIUNČIAMAS

L. Rimšaitė, 8 706 64 674, el. p. laura.rimsaite@enmin.lt